

інноваційних галузей і високоефективного фінансового сектора, що їх підтримує.

Ще одна країна що має цікавий приклад повоєнного фінансування інноваційних проектів це Корея. Республіка Корея, є однією з найбільш успішних та інноваційних країн у світі. Країна зазнала важких руйнувань під час Корейської війни (1950-1953рр.), після якої здійснила швидке економічне зростання, створивши одну з найбільших та технологічно розвинених економік світу. Одним із ключових чинників успіху Південної Кореї є її активна підтримка інноваційного розвитку. Уряд та приватний сектор спільно працювали над створенням сприятливого середовища для стартапів та інноваційних проектів, що включало створення технологічних парків, бізнес-інкубаторів, акселераторів та венчурних фондів, які надавали підтримку та фінансування молодим компаніям та інноваційним проектам. Для підтримки інноваційних стартапів у Південній Кореї було впроваджено різноманітні програми та ініціативи. Наприклад, уряд активно співпрацював з приватними інкубаторами та акселераторами, надаючи фінансове забезпечення та навчальні ресурси для підтримки молодих підприємців. Таким чином, Південна Корея є відмінним прикладом країни, яка зазнала випробувань у військових конфліктах, але змогла швидко відновити свою економіку та стати світовим лідером у сфері інновацій та технологій.

Приклад таких країн, як Ізраїль та Південна Корея, надає важливий досвід щодо того, як використовувати інноваційні моделі фінансування для підтримки стартапів у післявоєнний період. Кожна з цих країн має власний унікальний досвід і підходи до створення стійкої та інноваційної екосистеми для стартапів, які можуть бути застосованими в Україні.

Література

- 1.SIPRI (Stockholm International Peace Research Institute). "Arms Transfers to the Middle East: Trends and Challenges" URL: https://www.sipri.org/sites/default/files/2024-03/fs_2403_at_2023.pdf
- 2.Deloitte. "The Israeli Technological Eco-System. URL: https://www2.deloitte.com/il/en/pages/innovation/article/the_israeli_technological_eco-system.html

УДК: 336.71:65.012.12

Стоянов О.О., здобувач освіти,
Черниш О.В., науковий керівник, к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ОЦІНКА СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Воєнний стан, введений у лютому 2022 року на території України у зв'язку з військовою агресією росії, зумовив появу нових суттєвих викликів для ефективного функціонування не лише банківської системи, а й економіки країни в цілому. Проте, за воєнного стану банківська система не допустила ніяких колапсів і насамперед це пояснюється тим, що банківські установи були добре капіталізовані. Це підтверджує результат оцінки стійкості банків, яка передбачає й оцінку якості активів (asset quality review – AQR), а для найбільших банків ще й стрес-тестування або оцінка достатності та потреби в капіталі, яку проводить Національний банк України.

У межах цієї діагностики було проведено оцінювання якості активів та прийнятності забезпечення за кредитними операціями 20 найбільших банків із сумарною часткою понад 90% чистих активів всієї банківської системи.

"Результати першого етапу підтвердили очікування НБУ про належну оцінку банками якості кредитів. Унаслідок оцінки якості активів сукупне коригування кредитного ризику становило близько 1% від його обсягу за даними банків. Отже, більшість банків адекватно оцінюють потенційні втрати кредитного портфеля та відображають пруденційні та фінансові резерви під знецінення кредитів. Другий і третій етапи оцінки стійкості банків тривають, їхнє завершення заплановане на грудень 2023 року. Попередні результати оцінки стійкості банків – оптимістичні: підвищені вимоги до нормативів достатності капіталу можуть виникнути лише в кількох установ, більшість з яких вже мають достатній запас капіталу, зокрема за рахунок накопичених прибутків" [1].

У НБУ вказали, що банківський сектор у цілому адаптувався до роботи в умовах повномасштабної війни та демонструє чіткі ознаки зростання. За даними Огляду банківського сектору за III квартал 2023 р., корпоративне кредитування відновлюється після спаду, зумовленого вторгненням РФ, а роздрібне – зростає в усіх сегментах. Банки зберігають високі показники прибутковості, що забезпечують подальше нарощення капіталу. Попри очікуване підвищення ставки податку на прибуток банків, зростання капіталу триватиме.

Ураховуючи попередні результати оцінки стійкості банків і поточний стан сектору, НБУ відновлює раніше призупинені регуляторні вимоги до банків та запроваджує нові. Вимоги відповідають зобов'язанням України щодо імплементації норм законодавства Європейського Союзу щодо достатності капіталу та ліквідності фінансових установ, а також Базельським рекомендаціям.

Так, банкам потрібно врахувати у своїй діяльності відновлення таких вимог:

- урахування з 29 грудня 2023 року в нормативах достатності капіталу 100% операційного ризику (наразі враховується лише 50% розрахункового розміру). Також у 2024 році планується відновити

визначення розміру операційного ризику на підставі актуалізованої річної фінансової звітності за 2021-2023 роки;

- оновлення та подання банками до Національного банку планів відновлення діяльності – до 1 жовтня 2024 року[1].

Крім цього, вказали в НБУ, банкам потрібно взяти до уваги чинні вимоги, якими, зокрема, передбачено поетапні графіки щодо:

- вирахування з 29 грудня 2023 року непрофільних активів з капіталу в розмірі 100% (наразі вираховується лише 75% розрахункового розміру);

- включення з 01 січня 2024 року коштів на коррахунках в інших банках у розмірі не більше 60% до високоякісних ліквідних активів під час розрахунку LCR (наразі – не більше 80%);

- запровадження процесу оцінки достатності внутрішнього капіталу (ІСААР), а саме:

- до 01 січня 2024 року банки мають розробити внутрішні документи щодо процесу ІСААР;

- до 31 травня 2024 року банкам потрібно надати звіти про процес ІСААР у тестовому режимі [1].

За оцінками Національного банку, ураховуючи попередні результати оцінки стійкості банків і поточний стан системи, наявний запас капіталу більшості банків є достатнім для комфортного виконання перелічених вимог, попри очікуване запровадження тимчасового додаткового податку на прибутки банків. До виконання банками зазначених вимог обмеження на розподіл прибутків зберігатимуться.

Література

1. Національний банк підсумував перший етап оцінки стійкості банківської системи в умовах воєнного часу та нагадав про регуляторні вимоги до банків [Електронний ресурс] Режим доступу : URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-otsiniv-pidsumki-pershogo-etapu-otsinki-stiykosti-bankivskoyi-sistemi-v-umovah-voyennogo-chasu-ta-nagadav-pro-regulyatorni-vimogi-do-bankiv>

УДК 332.012.324

Кадиров Е. Е., аспірант,
Київського національного університету технологій та дизайну
Швецов В. А., аспірант,
Київського національного університету технологій та дизайну

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сутність категорії «державне регулювання» полягає в тому, що держава втручається в економічну, соціальну та інші сфери життя